

Lisa 1
„Pakkuja MLE OÜ (registrikood
12143265) hankemenetlusest
kõrvaldamise põhjendused“
Riigimetsa Majandamise Keskuse
õigus- ja hangete osakonna juhataja
käskkirja nr 1-47.3409/3 juurde

Pakkuja MLE OÜ (registrikood 12143265) hankemenetlusest kõrvaldamise põhjendused

Riigihangete seaduse (RHS) § 95 lg 4 p 8 kohaselt võib hankija kõrvaldada hankemenetlusest pakkuja, kes on oluliselt või pidevalt rikkunud eelnevalt sõlmitud hankalepingut või hankalepinguid nii, et rikkumise tulemusena on lepingust taganetud või leping üles öeldud, hinda alandatud, hüvitatud kahju või makstud leppetrahvi.

RHS § 104 lg 7 kohaselt on hankijal õigus kontrollida pakkuja kõrvaldamise aluste puudumist kogu riigihanke vältel ja kui hankijale saab teatavaks asjaolu, et pakkuja suhtes esineb mõni kõrvaldamise alus, võib hankija teha otsuse pakkuja kõrvaldamise kohta ning kõrvaldada pakkuja riigihankest.

Riigimetsa Majandamise Keskus (edaspidi RMK või tellija) ja ühispakkujate KLE OÜ (registrikood 17142261) ja MLE OÜ (edaspidi ka kui töövõtja) vahel sõlmiti töövõtuleping nr 1-18/2025/76 (edaspidi leping). Lepingul alusel sõlmiti 14.04.2025 poolte vahel tööajagraafik, mille kohaselt on töövõtja kohustatud teostama töid graafikus üleantud mahus.

2025. aasta 16. nädala iga tööpäeva lõpus kontrollis RMK esindaja töövõtjale üleantud töid ja mahtusid, mille käigus tuvastati, et töövõtja ei ole täitnud omapoolseid kohustusi kokkulepitud mahus. RMK andis töövõtjale teostamata töö mahtude täitmiseks tähtaja 24.04.2025.

24.04.2025 tööpäeva lõpus kontrollis RMK esindaja töövõtjale üleantud töid ja mahtusid, mille käigus tuvastati, et töövõtja ei ole jätkuvalt teinud tööd kokkulepitud mahus. 24.04.2025 edastas RMK töövõtjale täiendava tähtaja tööde teostamiseks, millega määrati tööde teostamiseks uus tähtaeg 28.04.2025.

28.04.2025 teavitas töövõtja, et ta ei suuda lepinguga võetud kohustusi täita ning soovib lepingust loobuda.

28.04.2025 teostasid RMK esindajad täiendavat kontrolli töövõtja tehtud tööde osas, mille käigus tuvastati, et töövõtja ei ole omapoolseid kohustusi jätkuvalt nõutud mahus täitnud, kuigi RMK andis korduvalt lisatähtaegasid töö teostamiseks.

Lepingu p 9.4. ja 9.5 kohaselt on õigus leping üles öelda ilma etteteatamisajata ennetähtaegselt juhul, kui töövõtja tegevuse või tegevusetuse tõttu ei ole suudetud kooskõlastada tööde alguse kuupäeva või on hilinenud alguse kuupäevaks kirjeldatud tööde alustamisega enam kui 3 (kolm) kalendripäev või kui töövõtja ei täida lepinguga endale võetud kohustusi, sealhulgas kui töövõtja ei teosta tööjõu vajaduse graafikuga kokku lepitud tööpäevade kaupa taimede koguse välja võtmist, sorteerimist ja pakendamist.

VÕS § 196 lg 1 kohaselt võib kehtvuslepingu kumbki lepingupool mõjuval põhjusel etteteatamistähtaega järgimata üles öelda, eelkõige kui ülesütlevalt lepingupoolelt ei või kõiki asjaolusid ja mõlemapoolset huvi arvestades mõistlikult nõuda lepingu jätkamist kuni kokkulepitud tähtpäevani või etteteatamistähtaja lõppemiseni (erakorraline ülesütlemine).

VÕS § 196 lg 2 kohaselt kui mõjuv põhjus seisneb selles, et teine lepingupool rikub lepingulist kohustust, võib lepingu üles öelda alles pärast kohustuse rikkumise lõpetamiseks määratud mõistliku tähtaja tulemusteta lõppemist. Tähtaja määramine ei ole vajalik VÕS § 116 lõike 2 punktides 2–4 sätestatud juhtudel.

Vastavalt VÕS § 116 lg 2 p-dele 2, 4 ja 5 oli tegemist oluliste lepingurikkumistega – rikuti kohustust, mille täpne järgimine oli lepingust tulenevalt teise lepingupoole huvi püsimise eelduseks lepingu täitmise vastu; kohustuse rikkumine annab kahjustatud lepingupoolele mõistliku põhjuse eeldada, et teine lepingupool ei täida kohustusi ka edaspidi; teine lepingupool ei täida oma ükskõik millist kohustust käesoleva seaduse §-s 114 nimetatud täitmiseks antud täiendava tähtaja jooksul või teatab, et ta selle tähtaja jooksul kohustust ei täida.

VÕS § 635 lg 1 kohaselt kohustub töövõtulepinguga üks isik (töövõtja) valmistama või muutma asja või saavutama teenuse osutamisega muu kokkulepitud tulemuse (töö), teine isik (tellija) aga maksma selle eest tasu. Seega on töövõtulepingust tulenevaks töövõtja põhikohustuseks teha töö ja nimetatud põhikohustuse rikkumine on käsitletav töövõtulepingu olulise nõude rikkumisena RHS § 95 lg 4 p 8 mõistes. KLE OÜl ja MLE OÜl jäid lepingute alusel tööd olulises ulatuses tegemata, vaatamata asjaolule, et RMK andis tööde teostamiseks täiendavad tähtjad. KLE OÜ ja MLE OÜ tööde teostamata jätmise oluliselt rikkunud eelnevalt sõlmitud hankelepingute olulist tingimust.

RHS § 95 lg 4 p 8 kohaldamisel on kolm eeldust. Esiteks peab pakkuja olema rikkunud eelnevalt sõlmitud hankelepingu või hankelepingute olulist tingimust. Nimetatud eeldus on antud juhul täidetud, kuna KLE OÜ ja MLE OÜ on rikkunud töövõtulepingust nr 1-18/2025/76 tulenevat olulist tingimust – kohustus teostada tööd oli lepingute kohaselt töövõtja põhikohustus. Teiseks peab hankelepingut olema rikutud oluliselt või pidevalt. See eeldus on antud juhul täidetud, kuna KLE OÜ ja MLE OÜ jättis töövõtulepingust nr 1-18/2025/76 tulenevad tööd teostamata. Ka RMK poolt antud täiendavad tähtjad ei andnud tulemust. Kolmandaks peab rikkumise tulemusena olema lepingust taganatud või leping üles öeldud või hinda alandatud või hüvitatud kahju või makstud leppetrahvi. Ka kolmas eeldus on antud juhul täidetud, kuna RMK on ütles töövõtulepingu nr 3-1-18/2025/76 üles.

Pakkuja hankemenetlusest kõrvaldamine RHS § 95 lg 4 p 8 alusel on hankija kaalutusotsus.

RMK jaoks on sõlmitavate lepingu puhul oluline töövõtjapoolne usaldusväärsus ja suutlikus ettearvatavalt ja kindlalt lepingus kohustusena võetud tööd nõuetekohaselt, sh tähtaegselt teostada. KLE OÜ ja MLE OÜ puhul puudub RMK-l selline kindlus. KLE OÜ ja MLE OÜ on rikkunud varasemalt sõlmitud töövõtulepingut. Rikkumised viitavad sellele, et KLE OÜ ja MLE OÜ ei suuda korraldada töid selliselt, et tööd saaksid tähtaegselt teostatud või et tööd saaksid üldse teostatud. Suutmatus korraldada taimlatöid annab RMK-le alust arvata, et KLE OÜ ja MLE OÜ ei suuda korraldada ka ulukitõrjevahendi pritsimistöid. Ulukitõrjevahendi pritsimistöde korraldamine vajab paremat organiseerimise võime kust kui taimlatööd korraldamine.

Eeltoodut arvesse võttes RMK ei saa pidada KLE OÜ-d ja MLE OÜ-d usaldusväärseks partneriteks tööde teostamisel ja RMK ei soovi käesoleva hanke tulemusena sõlmida ulukitõrjevahendi pritsimistöde lepingut KLE OÜ ja MLE OÜ-ga, sest RMK ei pea võimalikuks aktsepteerida riski, et ka käesoleva hanke tulemusena sõlmitavad lepingud jäävad täitmata.

Käesolevas hankes on piisav konkurents, mistõttu ei põhjusta MLE OÜ kõrvaldamine RMK jaoks teenuste saamatajäämist.

Eeltoodud kaalutlustel RMK kõrvaldab pakkuja MLE OÜ käesolevast hankemenetlusest. Hankemenetlusest kõrvaldatud pakkuja ei osale edasises hankemenetluses.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maarja-Viorika Vasko
Õigus- ja hangete osakonna juhataja